Det har Sombien gjort

av

H. C. Andersen

oversatt av

Ingeborg Refling Hagen

for

Irine-Lise

1941

DET HAR SOMBIEN GJORT.

AV

H. C. ANDERSEN.

Oversatt av Ingeborg Refling Hagen.

HAR DU HÖRT OM TRYLLE-LANDET
BAK DE VILLE PYRENÆER?
MAURISK KUNST STÅR I RUINER
UNDER HÖYE PINJE-TRÆR.

I DEN MILDE LUFT VED KILDEN
SYNGER GJETERNE OM SID.
MESSER LESES, KLOKKER RINGER,
DER ER ALLTID KIRKETID.

I SEVILLAS DOM ER MALT ET
BILDE AV MADONNA MILD
JOMFRU MARJA, MOR TIL JESUS,
ÖYET LER MED GUDDOMS ILD.

MEN HVEM BLANDET DISSE FARGER
HVEM HAR KUNNET MALE SLIKT?
HVA JEG VET VIL JEG FORTELLE
OG DET ER SÅ SANT OG VISST.

DEN BERÖMTE DON MURILLO,
SPANIENS CORREGGIO,
PÅ HANS DRAKT EN SÅ HANS RIKDOM
OG GENI FRA BLIKKET LO.

DET VAR JUST EN SOMMERMORGEN
TIDLIG, SOM DE PLEIDE DET,
KOM ELEVENE OG SATTE
SEG TIL PENSEL OG PALETT.

DON MURILLO VAR DER IKKE.
DET BLE SPÖKT OG MYE SAGT,
ERTET, LEKT OG SNAKKET VISDOM
OG FORRESTEN MYE GALT.

"VED ST. JACOB" SKREK DEN ENE
DA HAN FOR SITT BILDE STÅR,
"HVEM HAR ÖVD SEG PÅ MITT LERRET?
HVEM GIKK SIST HERFRA IGÅR?"

"KJÆRE DEG, VI GIKK JO SAMMEN!"
"SE SOM MIN PALETT SER UT,
BARE SE PÅ DETTE BILDE
DET ER MALT JO, TIL EN KLUT!

MEN I HJÖRNET STÅR ET HODE
Å, SÅ VAKKERT- Å, SÅ BLÖTT!"
"DU HAR IKKE MALT DET BILDE
DITT ER MYE MERE DÖDT."

"MINE PENSLER ER JO VÅTE!"
ROPTE HÖYT EN TREDJE DER
"IKKE ER DET FÖRSTE MORGEN
SLIKT HAR MÖTT OSS ALLE HER

MYE SKJER I NATTENS TIMER
MYE UNDERLIG OG STORT!"
"Å, DU TROR SOM NEGERSLAVEN
GOMES - DET HAR SOMBI'N GJORT?

SOMBIEN HAN KALLER NISSEN
ETTER NEGERFOLKETS TRO!"
"GID", SA DA DEN ELDSTE AV DEM -
"SOMBIEN LOT DEG I RO

OG FULLFÖRTE HIN MADONNA
BILDET MITT GÅR RENT I STÅ,
OG HAN SNUDDE SEG TIL BILDET
BLEKNET, GRUNNET, SÅ OG SÅ.

DEILIG TEGNET, SVAKT SKISSERET
ET MADONNA-HODE STO
"NÅDENS GUD, HVEM MALTE DETTE?
Å, JEG HAR SLETT IKKE MOT

TIL Å ENDE DETTE SKAPTE
Å, SÅ VAKKERT - Å, SÅ STORT!"
INN I SALEN KOM MURILLO
SPURTE "HVEM HAR DETTE GJORT

DEN SOM MALTE DET ER MALER
ER MIN KJÆRESTE: LEV!"
DA SLO ALLE NED SITT ÖYE
ALLE OM HAM STUMME BLE.

"SVAR DA, HVEM HAR LAGET DETTE?
SVAR MEG - JEG DET VITE VIL!"
"SOMBIEN HAR GJORT DET, MESTER
HER GÅR IKKE RIKTIG TIL.

FOR VI ORDNER JO HVER AFTEN,
RENSER PENSEL OG PALETT,
MEN HVER MORGEN ER SLETT IKKE
NOEN TING PÅ SAMME FLEKK

MEN RUNDT OM OSS, VAKKERT TEGNET
TITTER MANGT ET HODE FREM
ER DET ENGLER ELLER DJEVLER?
EN KAN GÅ FRA SINE FEM!"

DON MURILLO SÅ PÅ BILDET
VENDTE BLIKKET SITT MOT JORD
"GID JEG HADDE MALT DET HODET"
VAR DEN STORE MESTERS ORD.

"MEN HVEM HAR? -KOM INN SEBASTJAN,
GUTT, DU MED DET ULLNE HÅR!"
OG EN SÖNN AV NEGER-SLAVEN-KOM
EN GUTT PÅ FJORTEN ÅR.

"HAR JEG IKKE STRENGT BEFALT DEG,
DU HVER NATT SKAL SOVE HER."
"HERRE JO" -- "DU GJÖR DET IKKE,
VI HAR JO BEVISET DER!

SI HVEM KOMMER HER OM NATTEN?
HVORFOR LÖPER DU DIN VEI?"
"HERRE, HER HAR INGEN VÆRT HER-
INGEN, INGEN UTEN JEG."

GUTT DU LYVER, JEG BEFALER
DU SKAL VÅKE HER I NATT
OG I MORGEN SKAL DU SI MEG
HVEM SOM KOMMER OG TAR FATT.

SOVER DU, ELLER DU LÖPER
VIL DET ILLE GÅ MED DEG.
FEMOGTYVE SLAG PÅ RYGGEN
SKAL DU ERLIG FÅ AV MEG.

GÅ NÅ ALLE TIL SITT ARBEID!"

OG MED ARBEID DAGEN GIKK.

"TENK PÅ SLAGENE SEBASTJAN",

VAR DEN MINNELSE HAN FIKK.

"NISSEN ER DET" SVARTE GUTTEN,

"SLÅ MEG FOR DET ER FOR HÅRDT,

SE DER BENET PÅ DIN DAVID

ER MALT LANGT OG BENET KORT!

"RIKTIG, RIKTIG!" SKREK DE ANDRE

"SELV SEBASTJAN ERTER DEG",

OG DE KRANGLET OG DE SPØKTE

LIKE TIL DE GIKK SIN VEI.

DET VAR NATT, SÅ ÖDT OG STILLE

LAMPA LYSTE, ALT VAR RO

ENSOM OG FORTENKT SATT GUTTEN

TENKTE HAN PÅ NISSEN, TRO.

DA BLE DÖRA ÅPNET SAKTE

OG HAN SNUDDE BLIKKET DIT

NEGEREN, JA FAR HANS VAR DET

KOM SÅ ROLIG OG SÅ STILT.

"FAR MIN, HVA VIL DU SÅ SENT HER?"

"VÅKE FOR DEG -- SOV DU NÅ"

"DET BEHÖVES IKKE FAR MIN."

"MEN NÅR NISSEN KOMMER SÅ?"

"JEG ER IKKE REDD FOR NISSEN"
"TENK OM HAN VIL DEG NO VONDT,
STÅR JO JEG I VERDEN BARNLÖS,
BARNLÖS, DET ER ALTFOR TUNGT

DET ER TUNGT NOK VÆRE SLAVE"
"FAR DET SÖRGER JEG SÅ PÅ,
VÆRE SLAVE DET ER GRUSOMT"
"JA MEN HERREN VIL DET SÅ"

"FAR MIN, FRIHETS-TIMEN KOMMER —
VI BLIR LÖST AV SLAVEBAND
SOV NÅ DU NÅR SOMBIEN KOMMER
FÅR VI KANSKJE HJELP AV HAM.

GÅ DU FAR MIN, IKKE ENGST DEG
BE, AT FRIHETS-TIMEN SLÅR",
OG MED KYSS OG BARNLIG PRATING
FIKK HAN FAR SIN TIL Å GÅ.

"NÅ TIL ARBEID!" ROPTE GUTTEN
"MOT SLIK LYST KAN INGEN STÅ
NOE . . . INNE I MEG ROPER
SIER TIL MEG AT JEG MÅ.

MEN NÅR DE IMORGEN SPÖR MEG
OG JEG IKKE SVARE KAN
FEMOGTYVE SLAG SKAL RAMME
RYGGEN DIN SEBASTIAN.

JEG KAN IKKE LA DET VÆRE"
OG HAN GRÅT OG KNELTE NED.
MENS HAN GRÅT OG KJEMPET TAPPERT,
SENDTE SÖVNEN HAM SIN FRED.

OG HAN VAKNET FÖRST I DAGGRY
SKOTTET SEG FORSIKTIG OM,
BARE TO-TRE SNAUE TIMER
TIL HAN VISSTE AT DE KOM.

JEG HAR SOVET, KUNNET SOVE,
SOVE VEKK EN FRIHETS-NATT
BARE TO-TRE TIMER TIL, SÅ
ER IGJEN JEG SLAVEN SVART.

MOT, SEBASTJAN, DU MÅ MALE
DET ER IKKE SYND MOT GUD!"
PENSLEN GREP HAN, SIN MADONNA
VILLE KJEKT HAN SLETTE UT.

MEN SELV I DEN VEKE TEGNING
LÅ EN KRAFT, ET SJELE-BLIKK
JA, DET VAR JO SOM HUN SMILTE.
Å, DET KJENTES SOM ET STIKK.

"DE LOT HENNE STÅ DE ANDRE---
SLETTET HENNE IKKE UT
SELV MURILLO VILLE IKKE
MESTEREN.--SKULLE JEG, MIN GUD?

LA MURILLO BARE SLÅ MEG
HVERT ET TREKK VIL JEG LA STÅ
SOM DU STÅR FOR MEG MARIA.
JEG DITT BILDE MALE MÅ.

OG HANS KUNSTNER-ÖYE FLAMMET
DRISTIG PENSELEN HAN TOK
MALTE SÅ, MENS HJERTET HELLIG,
HELLIG I BEGEISTRING SLO.

SOLEN LYSTE OG HAN GLEMTE
STOKKE-SLAG OG SLAVE-STAND.
STOR OG FRI HANS SJEL SEG FÖDTE
ÅNDEN VIET HAM TIL MANN.

PLUTSELIG EN LYD HAN HÖRTE
BAK HAM HELE KLYNGEN STO,
DON MURILLO, HANS ELEVER,
HJERTET HANS I REDSEL SLO.

HODET SITT I SKREKK HAN BÖYDE
STRAFFEN TENKTE HAN PÅ NÅ,
MENS ELEVENE STO STUMME
I BEUNDRING PÅ HAM SÅ.

DON MURILLO GJEMTE BLIKKET
VAR SÅ STRENG AT - HUTTETU.
"GUTT, HVEM LÆRTE DEG Å MALE?"
"HERRE DU" - - "HVA JEG?" - - "JA DU!

JEG HAR ALDRI UNDERVIST DEG"
"MEN DU MALTE OG JEG SÅ
OG NÅR DU DE ANDRE LÆRTE
STO JEG JO OG HÖRTE PÅ"

"JA DU HÖRTE, DU BENYTTET,
ORDET TIL DEN RETTE KOM
DU MÅ TUKTES ELLER LÖNNES"
"LÖNNES", BA DE NÅ RUNDT OM.

"VEL FORLANGT!" OG GUTTEN DIRRET
DYPT I HJERTET BLE HAN GLA
"BE OM PENGER! BE OM KLÆR, DU"
MEN ENNÅ HAN IKKE BA.

"SNAKK DU FRITT" SA DON MURILLO
"HERRE, JEG ER REDD FOR DEG"
"BE OM PENGER" SA EN ANNEN
"MESTER SIER IKKE NEI"

"BE OM FRIHET" ROPTE ANDRE
"NÅ ER TRELLDOMMEN FORBI"
"FRIHET!" ROPTE GUTTEN "FRIHET!
HERRE DU, GI FAR MIN FRI"

OG MURILLO BRAST I GRÅT, HAN
OG TOK GUTTEN I SIN FAVN
"HAN OG DU ER FRI, DU KJÆRE
DU HAR TJENT DITT KUNSTNER-NAVN.

ET TALENT KAN MANGE EIE
MEN DET SKAL ET HJERTE TIL.
HELD MEG, JEG HAR SKAPT EN MALER!
SPANIEN HAM BEKRANSE VIL!

NEGEREN, DEN GLADE FAR HANS
ROPTE FRYDFULLT: "Å, SÅ STORT!"
GUTTEN SMILTE GJENNOM TÅRER:
"FAR MIN, DET HAR SOMBIEN GJORT."

Av

H. C. Andersen.

Gullskatt

av

H. C. Andersen

oversatt av

Ingeborg Relling Hagen

for-

Stig Ebbesen

1941

GULLSKAT.

AV

H.C.ANDERSEN.

Oversatt for Stig Ebbesen

AV

Ingeborg Refling Hagen.

KONA TIL TROMME-SLAGEREN GIKK I KIRKEN.HUN SÅ PÅ DET NYE ALTERET MED MALTE BILDER OG UTSKÅRNE ENGLER. BÅDE ENGLENE MED GLORIE SOM VAR MALT MED FARGER PÅ LERRETET, OG DE ANDRE SOM VAR SKÅRET I TRE. DE VAR OGSÅ MALTE OG FORGYLTE. HÅRET STRÅLTE SOM GULL OG SOLSKINN. DEILIG VAR DET Å SE PÅ. MEN GUDS SOLSKINN VAR ENDA DEILIGERE, DET SKINNET ENDA KLARERE OG RÖDERE MELLOM DE MÖRKE TRÆR MENS SOLEN GIKK NED. HUN SÅ INN I DEN RÖDE SOLEN OG TENKTE AT DET VAR DEILIG Å SE INN I GUDS ANS

TENKTE SÅ INDERLIG, TENKTE SÅ MANGT. TENKTE PÅ DEN VESLE HUN SKULLE FÅ AV STORKEN.--- OG KONA TIL TROMMESLAGEREN BLE SÅ INDERLIG GLAD DER HUN GIKK OG TENKTE. HUN ÖNSKET AT BARNET SKULLE FÅ GLANS FRA SOLEN. IALLEFALL LIKNE EN AV DE LYSE ENGLENE PÅ ALTERTAVLA.

OG DA BARNET KOM, OG HUN VIRKELIG HOLDT DET I ARMENE SINE, OG LÖFTET DET OPP MOT FAREN, DA LIKNET DEN VESLE GUTTEN AKKURAT EN AV ENGLENE I KIRKEN. HÅRET TIL BARNET VAR SOM GULL, SOL-SKJÆRET LÅ I DET.--- GULLSKATTEN MIN!-- RIKDOMMEN MIN! ROPTE MOREN OG KYSSET DE STRÅLENE LOKKENE. OG STEMMEN HENNES VAR SÅ GLAD. DET KLANG SOM MUSIKK OG SANG I TROMMESLAGERENS STUE. DET VAR GLEDE OG LIV OG LYSTIGHET. TROMMESLAGEREN SLO EN HVIRVEL. EN GLEDESHVIRVEL. TROMMA GIKK!----BRANNTROMMA GIKK!

"RÖTT HÅR!---- GUTTEN HAR RÖTT HÅR!--- HÖR PÅ TROMMESKINNET DU. TRO TROMMESKINNET DU, ISTEDENFOR Å TRO PÅ DET MOR DIN SIER. TROMMELOMMELOM!

OG BYEN SNAKKET SOM BRANNTROMMA SNAKKET.

GUTTEN KOM I KIRKE. GUTTEN BLE DÖPT. DET VAR IKKE NO Å

SI PÅ NAVNET. PETER BLE HAN KALT. HELE BYEN OG TROM-
MA MED KALDTE HAN PETER. TROMMESLAGERENS GUTT MED
DET RÖDE HÅR. MEN MOR HANS KYSSET DET RÖDE HÅRET
OG KALTE HAM GULLSKATT.

I HULVEIEN I DEN LERETE SKRÅNINGEN HADDE MANGE SKRE-
VET NAVNET SITT FOR Å BLI HUSKET."BERÖMMELSE", SA
TROMMESLAGEREN, DET ER ALLTID NOE. OG SÅ SKREV OGSÅ
HAN NAVNET SITT OG NAVNET PÅ DEN VESLE GUTTEN SIN.

OG SVALENE KOM. PÅ DE LANGE REISENE SINE
HADDE DE NOK SETT VARIGERE SKRIFT SOM VAR HOGGET I
BERGVEGGEN OG I TEMPELVEGGEN I HINDUSTAN. MINNE-
SKRIFTER OM STORE BEDRIFTER AV MEKTIGE KONGER.
UDÖDELIGE NAVNER.NAVNER SÅ GAMLE AT INGEN MER
KUNNE LESE DEM ELLER NEVNE DEM.
NEVNEVERDIG. - BERÖMMELIGHET.
I HULVEIEN BYGDE OGSÅ JORDSVALENE. DE BORRET SEG
HULLER I SKRENTEN.REGN OG RUSK SKYLLET NAVNENE
BORT.--- PETER STO NÅ LIKEVEL ET OG ET HALVT ÅR"
SA FARE.
"NARRER" TENKTE BRANNTROMMA--MEN DEN SA BARE "DUMM-

DUMMELUM!"
HAN VAR EN GUTT FULL AV LIV OG LYSTIGHET,HAN SÖNN TIL
TROMMESLAGEREN- GUTTEN MED DET RÖDE HÅR. EN VAKKER
SANGSTEMME HADDE HAN OGSÅ,KUNNE SYNGE HAN.-- HAN SANG
SOM FUGLENE I SKOGEN. HAN SANG EN MELODI.- SIN EGEN
MELODI. HAN BÖR BLI KORGUTT", SA MOREN. "STÅ UNDER DE
VAKRE FORGYLTE ENGLENE I KIRKEN. DEM LIKNER HAN SÅ PÅ!
"ILDKATT" SA DE VITTIGE HODENE I BYEN. DE SOM
VAR LEIE OG VILLE GJØRE NARR. TROMMA HÖRTE DET AV NABO-
KONA.
"GÅ IKKE HJEM PETER" ROPTE GATEGUTTENE. "SOVER
DU PÅ KVISTEN SÅ BLIR DET VARMELÖS PÅ LOFTET, OG SÅ GÅR
BRANNTROMMA!"
"PASS DERE FOR TROMMESTIKKENE", SA PETER. ENDA SÅ
LITEN HAN VAR SÅ GIKK HAN PÅ MED FREIDIG MOT,OG DREV
NEVEN SIN LIKE INN I MAVEN PÅ DEN NÆRMESTE SÅ HAN TAPTE
BALANSEN, OG DE ANDRE SOM SÅ PÅ SLAGSMÅLET,TOK SINE BEN
PÅ NAKKEN OG LÖP.
DIRIGENTEN FOR ORKESTERET VAR FORNEM OG FIN. HAN

VAR SÖNN AV EN HOFFMANN. DIRIGENTEN VAR BLITT GLA I P.-
TER OG LIKTE OG HA HAM HJEMME HOS SEG. HAN GA HAM OGSÅ
EN FIOLIN OG LÆRTE HAM OG SPILLE. DET VAR SOM DET LÅ
I FINGRENE PÅ GUTTEN, OG HAN VILLE MER ENN SLÅ PÅ TROM-
ME .--- HAN VILLE BLI BYMUSIKANT.

"NEI, SOLDAT VIL JEG VÆRE" SA PETER, FOR HAN VAR
JO SÅ LITEN ENDA AT HAN SYNTES AT DET Å BÆRE BÖRSE VAR
DET GILLESTE AV ALT.

BÆRE BÖRSE OG GÅ I TAKT. ETT TO ETT TO ETT TO; OG SÅ
VAR DET DA UNIFORMEN OG SABELEN.

"DU SKAL LÆRE Å LYSTRE TROMMESKINNET. TROMME-
LOM, KOM, KOM", SA TROMMEN.

"JA EN KAN MASJERE HELT OPP TIL GENERAL", SA
FAREN. MEN DA MÅ DET VÆRE KRIG.

"GUD FRI OSS FRA DEN", SA MOREN.

"VI HAR INGEN Å MISTE", SA FAREN.

"VI HAR DA GUTTEN MIN", SVARTE MOREN.

"MEN NÅR HAN KOMMER HJEM SOM GENERAL", SA FA-
REN.

"UTEN ARMER OG BEN" SA MOREN. "NEI TAKK, LA MEG
HA MIN GULLSKATT HER!

"TROM,TROM, TROM", ALLE TROMMENE GIKK. DET VAR
KRIG. SOLDATENE DRO AVSTED OG TROMMESLAGERENS GUTT
FULGTE MED. RÖDTOPP! GULL SKATT! MOREN GRÅT. FAR HANS
SÅ HAM ALT I TANKENE BERÖMT. DIRIGENTEN FOR BYMUSIKKEN
MENTE AT HAN BURDE IKKE GÅTT I KRIG, MEN BLITT VED
HJEMMEMUSIKKEN.

"RÖDTOPP", SA SOLDATENE, OG PETER LO. MEN OM EN ELLER
ANNEN SA "REVEPELS", DA BET HAN TENNENE SAMMEN OG SÅ RETT
FRAM I DEN VIDE VERDEN. DET SKJELLSORDET KOM IKKE HAM VED.

FLINK VAR GUTTEN. SINNET FREIDIG. HUMÖRET VAR
GODT OG DET ER DEN BESTE FELTFLASKEN, SA DE GAMLE
KAMERATENE. I REGN OG RUSK OG GJENNOMBLÖTT TIL SKINNET
MÅTTE HAN MANGEN NATT LIGGE UTE UNDER ÅPEN HIMMEL. HUMÖ-
RET BEHOLDT HAN, OG TROMMESTIKKENE SLO. TROMMELOM! ALLE

MANN OPP! JO SANNELIG, HAN VAR FÖTT TIL TROMMESLAGER.

DET VAR EN KAMPDAG. SOLEN VAR IKKE OPPE ENDA; MEN DET VAR MORGEN, LUFTEN KOLD OG KAMPEN HET. DET VAR TÅKE, MEN MERE DAMP AV KRUTTET. KULENE OG GRANATENE FOR BORTOVER HODENE OG INN I HODENE, I KROPP OG I LEMMER. MEN FREMOVER GIKK DET.- HIST OG HER SANK EN I KNE. BLODIG I TINNINGEN, KRITTHVIT I ANSIKTET. MEN DEN VESLE TROMMESLAGEREN VAR ENDA LIKE RÖD OG HVIT. HAN HADDE IKKE BLITT RAMMET ELLER FÅTT MEN. HAN SÅ NOKSÅ FORNÖYD PÅ DEN VESLE REGIMENTSHUNNEN SOM SPRANG FORAN. DEN SPRANG DER SÅ GLAD OG LYSTIG SOM OM DET ALT SAMMEN BARE VAR MORO. SOM OM ALLE DISSE KULENE BARE FOR OMKRING FOR Å LEKE MED DEN.

"MARSJ! FREMMAT MARSJ!" VAR KOMMANDO-ORDENE SOM TROMMEN UTTALTE. "MARSJ, FREMMAT MARSJ, FREMMAT MARSJ!" OG DE ORDENE VAR IKKE TIL Å TA TILBAKE, MEN DE KUNNE TAS TILBAKE. OG DET KAN STUNDOM VÆRE KLOKT. OG NÅ BLE DET

SAGT : TILBAKE! OG SÅ SLO DEN VESLE TROMMESLAGER MARSJ FREMMAT! HAN FORSTO ORDREN SLIK. OG SOLDATENE LYSTRET TROMMEN. DET VAR GODE TROMMESLAG. DE TROMMESLAGENE GA SEIER, FOR SOLDATENE HOLDT PÅ Å VIKE.

LIV OG LEMMER GIKK MED I SLAGET. GRANATEN RIVER KJÖTTET AV I BLODIGE STYKKER. GRANATEN TENNER VARME I HALMDYNGER HVOR DEN SÅREDE HAR SLEPT SEG BORT FOR Å LIGGE ALENE MED SMERTENE SINE. FORLATT AV ALLE. DET HJELPER IKKE Å TENKE PÅ DET. LIKEVEL TENKER EN PÅ DET. SELV LANGT DERFRA I EN FREMMEND BY, TENKTE TROMMESLAGEREN OG KONA HANS PÅ DET. PETER VAR JO I KRIGEN.

"NÅ ER JEG KJED AV DET KLYNKET!" SA BRANNTROMMA.

DET VAR SLAGDAG. SOLEN VAR ENDA IKKE OPPE, MEN MORGEN VAR DET. TROMMESLAGEREN OG KONA HANS SOV. DE HADDE NESTEN IKKE SOVET HELE NATTEN. DE HADDE SNAKKET OM SÖNNEN. HAN VAR JO DERUTE. I GUDS HÅND.--- FAREN DRÖMTE AT KRIGEN VAR SLUTT, AT SOLDATENE KOM HJEM, OG PETER

HADDE SÖLVKORSET PÅ BRYSTET. MEN MOREN DRÖMTE AT HUN KOM INN I KIRKEN OG SÅ PÅ DE MALTE BILDENE OG DE UTSKÅRNE ENGLENE MED DET FORGULLTE HÅRET.OG HENNES EGEN GULLSKATT, HENNES EGEN KJÆRE GUTT STO MIDT MELLOM ALLE ENGLENE MED HVITE KLÆR PÅ SEG OG SANG SÅ VAKKERT, JA SÅ VAKKERT SOM VISST BARE ENGLENE KAN SYNGE.OG HAN LÖFTET SEG MED ENGLENE I SOLSKINNET OG NIKKET TIL MOR SIN.---- SÅ KJÆRLIG, SÅ GOD.

"GULLSKATTEN MIN!" ROPTE HUN OG VÅKNET MED DET SAMME."NÅ HAR NOK VÅR HERRE TATT HAM", SA HUN OG FOLLET HENDENE SINE, OG HUN HELTE SEG INN MOT SENGEOM-HENGET OG GRÅT. HVOR HVILER HAN HEN NÅ.NÅ HVILER HAN MELLOM ALLE DE ANDRE I DEN STORE GRAVEN SOM DE GRAVER FOR SOLDATENE. KANSKJE I EN MYR. INGEN VET HVOR GRAVEN HANS ER. INGEN LESER ET GUDSORD OVER DEN. OG HUN LESTE FADERVÅR LYDLÖST I MÖRKET. SÅ BÖYDE HUN HO-

DET SITT OG SOVNET.

DAGENE GÅR I LIVET OG I DRÖMMENE. DET VAR MOT KVELLEN. EN REGNBUE SPENTE SEG OVER KAMPPLASSEN. DEN STO SOM EN HANK. STEG OPP FRA SKOGEN PÅ DEN ENE SIDEN OG NED I MYREN PÅ DEN ANDRE SIDEN.

DET SIES FOR ET GAMMELT ORD AT DER REGNBUEN RÖRER JORDA DER LIGGER EN SKATT BEGRAVET. EN GULLSKATT. OGSÅ HER LÅ EN. INGEN TENKTE PÅ DEN VESLE TROMME SLÅGER, UTEN MOR HANS --- DERFOR DRÖMTE HUN DETTE.

OG DAGEN GÅR I LIVET OG I DRÖMMENE.

IKKE ET HÅR ER KRUMMET PÅ HODET HANS. IKKE ET GULLHÅR. TRAMMERAM - TRAMMERAM. DET ER HAM! DET ER HAM! KUNNE TROMMEN HA SAGT OG MOR HANS SUNGET OM HUN HADDE DRÖMT DET. MED SANG OG HURRA OG MED FLAGG OG FANER GIKK DET HJEMOVER DA KRIGEN VAR SLUTT OG FREDEN SLUTTET. REGIMENTSHUNDEN SPRANG FORAN I STORE KRETSER LIK-

SOM FOR Å GJÖRE VEIEN TRE GANGER SÅ LANG SOM DEN VAR.

OG UKER GIKK OG MÅNTER MED, OG PETER KOM HJEM I STUEN TIL FORELDRENE. HAN VAR BRUN SOM EN VILLMANN OG ÖYA HANS VAR SÅ KLARE OG ANSIKTET HANS STRÅLTE SOM SOLSKINN... OG MOREN HOLDT HAM I ARMENE SINE OG KYSSET MUNNEN HANS OG ÖYNENE HANS OG DET RÖDE HÅRET HANS. HUN HADDE FÅTT ATT GUTTEN SIN. HAN HADDE IKKE SÖLV-KORSET PÅ BRYSTET SLIK SOM FAREN HADDE DRÖMT, MEN HAN HADDE HELE LEMMER SOM MOREN IKKE HADDE DRÖMT OM. Å, DET VAR VEL GLEDE,-- DE LO OG GRÅT. OG PETER OMFAVNET DEN GAMLE BRANNTROMMA.

"DET VAR OMTRENT SOM OM DET VAR STOR ILDEBRAND HER" SA BRANNTROMMA."ILD I TAKET! ILD I HJØRNENE! ILD! GULLSKATT! SKRATT, SKRATT, SKRATT."

OG SÅ? JA HVA SÅ? JA SPÖR BARE DIRIGENTEN FOR DY-

MUSIKKEN.---"HAN PETER VOKSER HELT FRA DEN TROMMA NÅ." SA HAN. "PETER BLIR STÖRRE ENN JEG.- OG HAN VAR JO SÖNN AV EN HOFFMAN. MEN ALT DET HAN HADDE LÆRT I ET HELT LIV, DET LÆRTE PETER PÅ ET HALVT ÅR.

DET VAR NO RART VED PETER. NO FREIDIG, NO INNERLIG GODT. ÖYA HANS SKINNET, DET KAN IKKE NEKTES.

"HAN SKULLE FARVE HÅRET SITT", SA NABOKONA. "DATTER TIL POLITIBETJENTEN HADDE OGSÅ RÖDT HÅR. HUN FARGET DET OG HUN FIKK DET SÅ FINT TIL AT OG LOVET MED DET SAMME."

MEN STRAKS ETTER BLE JO HÅRET GRÖNT SOM ANDEMAT, OG MÅTTE STADIG FARGES OM IGJEN.

"DET HAR HUN RÅD TIL" SA NABOKONA " OG DET HAR PETER OGSÅ. HAN VANKER JO I DE ALLER FINESTE HUSENE OG LÆRER FRÖKEN LOTTA TIL BORGERMESTEREN Å SPILLE PIANO!

SPILLE KUNNE HAN. JA SPILLE LIKE UT AV HJER-

TET DET VAKRESTE MUSIKK-STYKKE SOM ENDA IKKE HADDE VÆRT SKREVET PÅ NO NOTEBLAD. HAN SPILTE I DE LYSE NETTENE OG I DE MÖRKE MED. "DET VAR IKKE TIL Å HOLDE UT", SA BRANNTROMMA OG NABOENE.

HAN SPILTE SÅ TANKENE LØFTET SEG OG DET BOBLET STORE FREMTIDSPLANER. BERÖMMELIGHET. BERÖMMELIGHET.

OG LOTTA TIL BORGERMESTEREN SATT VED PIANOET OG SPILTE SÅ FINGRENE DANSTE OVER TANGENTENE OG HVERT KLANG LIKE INN I PETERS HJERTE. DET VAR LIKESOM HJERTET BLE SÅ ALTFOR STORT I BRYSTET HANS. DET HENDTE IKKE BARE EN GANG, MEN MANGE GANGER. OG EN DAG GREP HAN OM DEN VAKRE HÅNDEN MED DE FINE FINGRENE, SÅ INN I DE STORE BRUNE ÖYNENE HENNES MENS HAN KYSSET HÅNDEN OG SA. JA GUD VET HVA HAN SA, MEN VI HAR LOV TIL Å GJETTE. LOTTE BLE RØD OM HALS OG SKULDER OG SVARTE IKKE ET ORD. AKKURAT DA KOM DET FREMMENDE INN I STUEN. DET VAR MINISTERENS SÖNN SOM VAR SKALLET LANGT BAKOVER I NAKKEN. PETER SATT LENGE LOS

DEM, OG LOTTE SÅ BLIDEST PÅ HAM.

OM KVELLEN SNAKKET HAN OM DEN VIDE VERDEN OG OM DEN GULLSKATT HAN VISSTE LÅ I FIOLINEN SIN, BERÖMMELIGHET.

"TUMMELUM-TUMMELUM-TUMMELUMSK" SA BRANNTROMMA.

"NÅ ER DET NOK RENT GALT MED PETER. DET ER NOK ILDEBRANN, TROR JEG".

MOREN GIKK PÅ TORVET NESTE DAG.

"VET DU NYTT PETER?" SA HUN DA HUN KOM TILBAKE.

"FINE NYHETER! LOTTA TIL BORGERMESTEREN ER BLITT FORLOVET MED SÖNN TIL MINISTEREN. DET SKAL HA HENDT IGÅRKVELD!

"NEI!" SA PETER, OG SPRANG OPP FRA STOLEN, MEN MOREN SA JO. HUN HADDE DET FRA KONA TIL BARBEREREN, OG MANN HENNES HADDE DET LIKE FRA BORGERMESTERENS EGEN MUNN.

OG PETER BLE BLEK SOM ET LIK OG SATTE SEG NED IGJEN.

"HERRE GUD, HVORDAN HAR DU DET?" SA MOREN.

"GODT, GODT, LA MEG BARE VÆRE", SA HAN OG TÅRENE HANS STRIRANDT NEDOVER KINNENE.

" KJÆRE GUTTEN, KJÆRE GUTTEN MIN; GULLSKATTEN MIN" LOKKET MOREN OG GRÅT. MEN BRANNTROMMA SANG, IKKE SÅ NOEN HÖRTE DET MEN INN I SEG SELV:

"LOTTE ER DÖD; LOTTE ER DÖD; JA NÅ ER DEN VISEN UTE;

VISEN VAR LIKEVEL ENDA IKKE UTE. DET VAR MANGE VERS ATT, LANGE VERS -- VAKRE VERS. DE ALLER VAKRESTE, OM LIVETS GULLSKATT.

"HUN FARER OMKRING OG SKAPER SEG" SA NABOKONA. OM MOR TIL GULLSKATT. "ALLVERDEN SKAL LESE DE BREVENE SOM HUN FÅR FRA GULLSKATTEN SIN, OG HÖRE HVA AVISEN SIER OM HAM OG FIOLINEN HANS, OG PENGER SENDER HAN HENNE OG DET KAN HUN JO TRENGE TIL HUN SOM [illegible] IKKE, "HAN SPILLER FOR KEISERE OG KONGER" SA DIR[illegible] FOR BYMUSIKKEN. "DET FALT IKKE I MIN LODD; MEN HAN ER MIN ELEV OG GLEMMER IKKE SIN GAMLE LÆRER;

FAR DRÖMTE AT HAN SÅ PETER KOMME HJEM FRA KRIGEN MED SÖLVKORS PÅ BRYSTET. HAN FIKK DET IKKE I KRIGEN. DET ER NOK VANSKELIGERE Å FÅ DET DER. NÅ HAR HAN RIDDERKORS. DET SKULLE FAR HA OPPLEVD.

"BERÖMT" SA BRANNTROMMA. OG FÖLEBYEN SA DET MED... TROMMESLAGERENS SÖNN... PETER MED DET RÖDE HÅRET. HAN DE HADDE SETT MED TRESKOR PÅ, SETT SOM TROMMESLAGER SPILLE OPP TIL DANS. HAN VAR BERÖMT, "HAN SPILTE FOR OSS FÖR HAN SPILTE FOR KONGENE", SA BORGEMESTERENS FRUE. HAN VAR SÅ BETATT AV LOTTE DEN GANGEN. HAN HADDE DET ALLTID MED Å STILE SÅ HÖYT. DEN GANG VAR DET NESEVIST OG UTROLIG. MANN MIN LO DA HAN HÖRTE OM DET TULLET. NÅ ER VÅR LOTTE MINISTERFRUE."

MEN DET VAR LAGT EN GULLSKATT I HJERTE OG SJEL HOS DET FATTIGE BARN. HAN SOM DA HAN VAR TROMMESLAGER SLO MARSJ FREMAT. SLO SEIERSLAG FOR DEM SOM HOLDT PÅ Å VIKE. DET LÅ EN GULLSKATT I BRYSTET HANS. TONE-

VELDET. DET BRUSTE FRA FIOLINEN SOM OM DET VAR ET HELT ORGEL DER INNE. DET VAR SOM OM ALLE SOMMERNATTENS ALFER DANSTE OVER STRENGENE. EN HØRTE TROSTENS SANG OG MENNESKETS FULLKOMNE STEMME. DERFOR RUNGET DET AV HENGIVELSE GJENNOM HJERTENE OG DERFOR BAR RYKTET NAVNET HANS GJENNOM LANDENE. DET VAR ILDEBRANN. BEGEISTRINGENS ILDEBRANN.

"OGSÅ ER HAN SÅ VAKKER" SA DE UNGE DAMENE OG DE GAMLE MED. JA DEN ELDSTE DAMEN SKAFFET SEG ET ALBUM FOR Å BE OM EN LOKK AV DET DEILIGE RØDE HÅRET TIL DEN UNGE FIOLINSPILLEREN, EN SKATT, EN GULLSKATT.

OG INN I TROMMESLAGERENS FATTIGE STUE KOM SØNNEN, FIN SOM EN PRINS -- LYKKELIGERE ENN EN KONGE. ØY-NENE HANS VAR SÅ KLARE, ANSIKTET SOM SOLSKINN. OG HAN TOK MOR SIN I ARMENE, OG HUN KYSSET DEN VARME MUNNEN HANS OG GRÅT AV GLEDE. OG HAN NIKKET TIL HVERT GAMMELT MØBEL I STUA. TIL DRAKISTEN MED TEKOPPENE Og BLOMSTERGLASSET, OG HAN NIKKET TIL SENGEBENKEN HVOR HAN SOV DA

HAN VAR LITEN. MEN DEN GAMLE BRANNTROMMA TRAKK HAN MIDT FRAM PÅ GULVET OG SA BÅDE TIL DEN OG TIL MOR: "IDAG VILLE FAR HA SLÅTT EN HVIRVEL. NÅ GJØR JEG DET!.. OG HAN SLO PÅ TROMMA ET HELT TORDENVÆR. DEN BLE SÅ BEVEGET AV DET AT DEN REVNET I TROMMESKINNET.

"HAN HAR EN FLOTT NEVE" SA TROMMA. "NÅ HAR JEG DA FOR ALL TID EN ERINDRING OM HAM. JEG TROR SNART AT OGSÅ MOR REVNER AV GLEDE OVER SIN GULLSKATT!"

DET ER HISTORIEN OM GULLSKATT.

Av

H.C.ANDERSEN.